

Polívka, Jan

Konference Hermetické nauky v české společnosti, aneb všechno, co jste kdy chtěli vědět o hermetismu (ale báli jste se zeptat)

Sacra. 2014, vol. 12, iss. 1-2, pp. 60-61

ISSN 1214-5351 (print); ISSN 2336-4483 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/134258>

Access Date: 23. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Konference Hermetické nauky v české společnosti¹, aneb všechno, co jste kdy chtěli vědět o hermetismu (ale báli jste se zeptat)

Jan Polívka

Koncem března se na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy konalo ojedinělé setkání, kde se pořadatelé rozhodli spojit odborníky na hermetismus z obou břehů, jak samotné hermetiky, tak vědce, jimž je hermetismus předmětem bádání. Konference vzbudila velké očekávání, čemuž dala zapravdu zcela zaplněná aula fakulty, i když podle všech znaků převažovali „hledači“ nad odborníky.

Pro domnělou přehlednost byla konference rozdělena do dvou bloků, hermetické části a religionisticko-hermetické části.² Po úvodním slově děkana fakulty, prof. ThDr. Jana B. Láška, Dr.h.c., přišel na řadu hned první příspěvek z hermetické části, ve kterém Ing. Zdeněk Bohuslav, CSc., předseda Astrologické společnosti České republiky, předvedl horoskop tohoto setkání. I další příspěvky by musely v nezavěšeném posluchači vzbudit mnohé rozpaky, ale celkově první blok přinesl celou řadu zajímavých podnětů pro religionistickou reflexi. Přednášející si taky byli vědomi limitů svých přístupů a až na jednu výjimku se nesnažili měnit vědecké paradigma.³ Po obědové pauze, kdy si jednotlivé skupinky posluchačů vyměňovaly své dojmy v protější hospůdce, následoval druhý blok, pořadatelé nazvaný religionisticko-hermetický. Bohužel v tomto bloku se kolikrát objevily příspěvky, které měly k religionistice poměrně daleko, a opět se tak vynořil problém definice religionistiky – ne každý, kdo se věnuje náboženství, je religionistou. Většina příspěvků také připomínala „povídání o tom, co kdo ještě zná a může dát k dobrému o dotyčném fenoménu“.⁴ Z tohoto schématu se vymykaly pouze dva příspěvky. Mgr. Jakub Hlaváček, Ph.D., který jasně definoval vědu a hermetismus jako dva zcela nekompatibilní systémy poznání a zcela odmítl snahy sblížení vědy a hermetismu. A závěrečná přednáška doc. Radka Chlupa, která se týkala proměn teurgie.

Přřadatelé na sebe vzali nelehký úkol: spojit zdánlivě nespojitelné. Bude zajímavé sledovat, zda zůstane pouze u této konference, nebo se jejich snahy budou rozvíjet v rámci nějakého většího projektu. Přesto toto setkání ve mně vzbudilo mnohé rozpaky. Ukázalo se totiž, že akademické studium hermetismu v ČR značně pokulhává za studiem samotných hermetiků (viz např. přednáška Petra Kalače

¹ Celý název konference: Hermetické nauky v české společnosti (Západní esoterní tradice – magie, alchymie, astrologie, kabala, psychotronika).

² Už samo označení religionisticko-hermetická část vzbuzuje obavy, když vezmeme v potaz obecnou definici hermetismu (hermetismus – v širším smyslu tajné vědy vůbec). Viz např. Smith, P. H. (2006). Hermetismus. In: C. Priesner & K. Figala (Eds.), *Lexikon alchymie a hermetických věd* (s. 130). Praha: Vyšehrad.

³ Onou výjimkou byl Ing. Oldřich Válek (spoluzakladatel Sdružení badatelů v psychotronice), který ve svém příspěvku prosazoval termín „vědecký okultismus“.

⁴ Viz Horyna, B. (2007). Kulturní věda – další dilema religionistiky. *Religio: Revue pro religionistiku*, 15(1), 3–28, s. 12.

z dokumentačního centra českého hermetismu). Přesto nelámu hůl a věřím, že tato konference zažehla plamen zvědavosti a že se v brzké době dočkáme i na toto téma vskutku religionistické práce.

Seznam použité literatury

- Smith, P. H. (2006). Hermetismus. In: C. Priesner & K. Figala (Eds.), *Lexikon alchymie a hermetických věd*. Praha: Vyšehrad, 130.
- Horyna, B. (2007). Kulturní věda – další dilema religionistiky. *Religio: Revue pro religionistiku*, 15(1), 3–28.